

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA MKF “SUNRISE”

MKF “Sunrise” zadržava pravo izmjena i dopuna Opštih uslova poslovanja u skladu sa zakonskim propisima i svojom kreditnom politikom. MKF “Sunrise” je obavezna izmjene Opštih uslova poslovanja objaviti na web stranici najmanje 15 dana prije početka primjene istih.

Na osnovu Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga FBiH i Zakona o bankama RS te člana 29. i 51. Statuta MKF „SUNRISE“, direktor MKF „SUNRISE“ donosi:

OPŠTE USLOVE POSLOVANJA MKF “SUNRISE”

1. OPŠTE ODREDBE

1.1 MKF „Sunrise“ će, u svom poslovanju, štiti prava i interese klijenata pridržavajući se načela:

- savjesnosti i poštenja,
- postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza,
- ravnopravnog odnosa korisnika sa MKF „SUNRISE“,
- zaštite od diskriminacije,
- transparentnog poslovanja i informisanja,
- ugovaranja obaveza koje su određene ili određive i
- prava korisnika na prigovor i obeštećenje.

1.1. Ovim aktom MKF “Sunrise” određuje opšte uslove poslovanja koji se odnose na odobravanje mikrokredita klijentima, obračun kamata, naplatu naknada i način komunikacije sa klijentima i sudužnicima i/ili jencima MKF “Sunrise”. Pojmovi koji se navode u dokumentu kao kredit i mikrokredit, su istovjetni.

1.2. Klijent (korisnik kredita) su fizička ili pravna lica sa registrovanim sjedištem u BiH, a koja ispunjavaju uslove propisane zakonima i opštim aktima Fondacije i koja su stupila u poslovni odnos sa Fondacijom u formi ugovora o kreditu.

1.3. Sudužnik je pravno ili fizičko lice odgovorno za naplatu svih potraživanja po osnovu ugovora o kreditu jednako kao i klijent.

1.4. Jemac je pravno ili fizičko lice koje je garant kreditnog posla i koje se obavezuje, isključivo u pisanoj formi, izvršiti namirenje potraživanja, tek kad to nije moguće izvršiti, koristeći sve instrumente osiguranja kredita date od klijenta.

1.5. Mikrokrediti koje MKF “Sunrise” nudi su krediti za otpočinjanje, održavanje i razvoj poslova u svim vrstama djelatnosti kao i krediti za druge namjene.

1.6. Najveći iznos mikrokredita koji MKF “Sunrise” može ponuditi je 10.000 KM. Rok mikrokredita, maksimalno do 60 mjeseci, zavisi od kreditnog

proizvoda, namjene sredstava mikrokredita, kreditne sposobnosti klijenta itd.

1.7. Klijenti i sudužnici i/ili jenci su saglasni da MKF “Sunrise” ima pravo da informacije i lične podatke, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, koje posjeduje, dostavlja Centralnom registru kredita i onim institucijama kojima je MKF “Sunrise” po osnovu zakonskih propisa obavezna dostaviti, te ih ne smije koristiti u suprotnosti sa navedenim Zakonom.

1.8. Klijent je obavezan pisanim putem obavijestiti MKF “Sunrise” o svakoj promjeni ličnih i drugih podataka, a posebno o promjeni prebivališta ili boravišta a na osnovu kojih je odobren mikrokredit. Klijent odgovara za sve propuste i štetu koja bi nastala usljed nepridržavanja dostave podataka o nastalim promjenama. Ukoliko klijent propusti obavijestiti MKF „Sunrise“ o prethodno navedenim promjenama, isto može imati za posljedicu proglašenje ukupnog duga dospjelim i pokretanje postupka prinudne naplate duga kod nadležnog suda.

1.9. Kredit se odobrava i otplaćuje u valuti KM uz valutnu klauzulu u EUR, prema važećem srednjem kursu Centralne banke BiH na dan otplate. U slučaju da u toku važenja ugovora dođe do promjene kursa KM u odnosu na EUR koji je važio na dan zaključenja ovog Ugovora, ukupna obaveza po kreditu prema otplatnom planu (glavnica, kamata i zatezna kamata ako je ima) se preračunava u EUR, po srednjem kursu Centralne banke BIH, koji bude važio na dan izmirenja obaveza po kreditu.

2. PREGOVARAČKA FAZA

2.1. Mikrokredit se može odobriti isključivo na osnovu pisanog zahtjeva za kredit.

2.2. MKF “Sunrise” u pregovaračkoj fazi informiše klijenta o svim bitnim karakteristikama mikrokredita, u obliku Standardnog informacionog lista, u pisanoj formi ili elektronskoj formi.

2.3. MKF "Sunrise" će klijentu s kojim namjerava zaključiti ugovor o kreditu, na njegov zahtjev, bez naknade dati tekst nacrt tog ugovora i plana otplate kredita.

2.4. Klijent potpisom ugovora o kreditu potvrđuje da je upoznat sa svim uslovima mikrokredita. Prilikom ugovaranja mikrokredita, klijentu se u pisanom obliku uručuje otplatni plan u kojem je iskazana visina kredita, broj i visina anuiteta, datum dospijeća anuiteta, rok otplate kredita, nominalna i efektivna kamatna stopa.

3. PROCJENA KREDITNE SPOSOBNOSTI KLIJENTA

3.1. Prije ugovaranja mikrokredita, MKF "Sunrise" vrši procjenu kreditne sposobnosti svih učesnika u kreditu, na osnovu podataka koje dobije od učesnika u kreditu kao i na osnovu uvida u bazu podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH o zaduženosti učesnika u kreditu, koji je izvršen uz saglasnost istih.

3.2. MKF "Sunrise" slobodno odlučuje o zahtjevu za kredit u skladu sa važećim propisima i svojim internim aktima, što uključuje i diskrecijsko pravo da odbije zaključenje ugovora o kreditu, bez navoda o razlozima odbijanja.

4. IDENTIFIKACIJA KLIJENTA

4.1. MKF "Sunrise" prije, tokom ili nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom poduzima sve zakonom propisane radnje i mjere za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, uključujući i radnje i mjere identifikacije i praćenja poslovanja klijenata pribavljanjem propisanih podataka i dokumentacije.

4.2. Identifikacija podnosioca zahtjeva za kredit i ponuđenih sudužnika i/ili jemaca se vrši isključivo na osnovu važećeg identifikacionog dokumenta, izdatog od strane nadležnog organa.

5. ISPLATA MIKROKREDITA

5.1. Isplata mikrokredita je moguća samo nakon obostranog potpisivanja ugovora o kreditu.

5.2. Isplata mikrokredita se vrši isplatom na račun klijenta ili gotovinskim isplatom putem komercijane banke.

6. OBEZBJEĐENJE MIKROKREDITA

6.1. U zavisnosti od kreditnog proizvoda, iznosa i roka mikrokredita, podnosilac zahtjeva je dužan obezbjediti instrumente obezbjeđenja kredita. Prihvatljivim instrumentima obezbjeđenja smatraju se: mjenice, saglasnost o zapljeni novčanih primanja učesnika u mikrokreditu, sudužništvo i/ili jemstvo, založno pravo na nepokretnostima i pokretnostima, police osiguranja.

6.2. Lica koja garantuju za otplatu mikrokredita potpisuju jedan ili više navedenih dokumenata: zahtjev za kredit odnosno dio zahtjeva za kredit koji se odnosi na podatke o sudužniku ili/i jemcima, ugovor o kreditu kao sudužnici, ugovor o jemstvu, mjenice, ugovor o zalogu itd. Lica koja garantuju za otplatu mikrokredita moraju biti upoznata sa svim uslovima mikrokredita za čiju otplatu garantuju kao i sa obavezama koje preuzimaju u slučaju da klijent ne otplaćuje kredit u skladu sa ugovorenim uslovima.

7. KONTROLA NAMJENSKOG KORIŠTENJA MIKROKREDITA

7.1. MKF Sunrise odobrava kredite za namjene definisane Odlukom o kreditnim proizvodima a koje su navedene i u ugovoru o kreditu. MKF "Sunrise" ima pravo kontrolisati da li se sredstva mikrokredita namjenski koriste. Nenamjensko korištenje sredstava namjenskog mikrokredita može imati za posljedicu pokretanje postupka naplate cjelokupnog duga odjednom (neplaćena glavnica, dospjela a neplaćena kamata i zatezna kamata ako postoji).

8. TROŠKOVI

8.1. Provizija

Provizija predstavlja trošak obrade zahtjeva za kredit i utvrđena je Odlukom o kreditnim proizvodima.

8.2. Kamata

Kamatne stope su utvrđene Odlukom o kreditnim proizvodima i podaci o njihovoj visini su dostupni klijentima u svim predstavništvima MKF "Sunrise".

Kamatna stopa na mikrokređite u MKF "Sunrise" je nepromjenjiva za vrijeme trajanja kredita.

Obračun kamate vrši se primjenom proporcionalnog metoda na ostatak duga glavnice, pri čemu se dani računaju po principu 30/360 (što podrazumjeva da je prosječan broj dana u mjesecu 30).

Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja odražava sve troškove mikrokređita poznate do isplate mikrokređita. Podaci na osnovu kojih se vrši obračun efektivne kamatne stope su: visina nominalne kamatne stope, iznos provizije izračunate u postupku odobravanja mikrokređita, iznos kredita i rok, te trošak mjenice za klijente sa područja RS, a za klijente sa područja FBiH pored navedenog i troškovi ovjere dokumenata. Efektivna kamatna stopa navodi se u otplatnom planu koji se uručuje učesnicima u kreditu kao sastavni dio ugovora o kreditu.

9. OTPLATA KREDITA

9.1. Klijent je obavezan da vrši otplatu kredita u skladu sa otplatnim planom.

9.2. Klijent MKF "Sunrise" ima pravo na prijevremenu otplatu mikrokređita. Ukoliko klijent odluči izvršiti prijevremenu otplatu mikrokređita dužan je platiti glavicu, dospjelu kamatu na dan prijevremene otplate kredita, zateznu kamatu ukoliko je obračunata i naknadu za prijevremenu otplatu kredita.

Naknada za prijevremenu otplatu mikrokređita za klijente kojima je kredit isplaćen na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine obračunava se na sljedeći način:

- 1% od nedospjelog duga glavnice kredita koji se prijevremeno otplaćuje prema otplatnom planu, ako je period između prijevremene otplate i otplate

kredita po otplatnom planu jednak ili duži od 12 mjeseci.

- 0,5% od nedospjelog duga glavnice kredita koji se prijevremeno otplaćuje prema otplatnom planu ako je period između prijevremene otplate i otplate kredita po otplatnom planu kraći od 12 mjeseci.

Naknada za prijevremenu otplatu mikrokređita za klijente kojima je kredit isplaćen na teritoriji Republike Srpske obračunava se na sljedeći način:

- 1% od ostatka duga glavnice mikrokređita koji se prijevremeno otplaćuje, ako je period između prijevremene otplate i otplate mikrokređita po otplatnom planu jednak ili duži od 12 mjeseci a ostatak duga glavnice veći od 5.000 KM.
- 0,5% od ostatka duga glavnice mikrokređita koji se prijevremeno otplaćuje ako je period između prijevremene otplate i otplate mikrokređita po otplatnom planu kraći od 12 mjeseci a ostatak duga glavnice veći od 5.000 KM.

Ako je saldo duga glavnice mikrokređita koji se prijevremeno otplaćuje manji od 5.000 KM, na teritoriji Republike Srpske, MKF "Sunrise" neće naplaćivati proviziju za prijevremenu otplatu mikrokređita.

9.3. Prijevremenu otplatu mikrokređita nije moguće uraditi u skladu sa gore navedenim uslovima ukoliko je pokrenut postupak prinudne naplate duga.

9.4. Mikroredit se smatra otplaćenim onda kada su izmirene sve obaveze utvrđene ugovorom o kreditu, uključujući i sve troškove prouzrokovane neurednom otplatom mikrokređita.

9.5. Kašnjenje u otplati kredita ima posljedice koje se ogledaju u dodatnim troškovima kredita, pogoršanoj kreditnoj istoriji i, ukoliko se ne nađe drugo rješenje, naplati duga aktiviranjem sredstava obezbjeđenja. Dodatni troškovi kredita koji se javljaju ukoliko klijent kasni sa otplatom kredita su:

- Zatezna kamata: kamata koju, pored redovne kamate, plaća klijent ako u roku nije izmirio dug.

Zatezna kamata se obračunava za svaki dan kašnjenja u otplati dospjele, a nenaplaćene glavnice. Za kredite isplaćene u predstavništvima na području FBiH, zatezna kamata obračunava po stopi 10% godišnje, u skladu sa Zakonom o visini stope zatezne kamate FBiH.

Za kredite isplaćene u predstavništvima na području RS, zatezna kamata obračunava se po stopi 0,03% dnevno, u skladu sa Zakonom o zateznoj kamati RS.

U slučaju da se u toku otplate kredita Zakonom promijeni stopa zatezne kamate, nova stopa će se primjenjivati od stupanja na snagu Zakona.

- Troškovi postupka odnosno sudski troškovi koji nastaju ukoliko je MKF Sunrise dug po kreditu prinuđena naplatiti sudskim putem.

10. PRIGOVORI KLIJENATA, SUDUŽNIKA I JEMACA

- 10.1. Ako bilo koje lice koje je koristilo ili koristi usluge MKF „Sunrise“ ili koje se obratilo MKF „Sunrise“ radi korištenja usluga i koje je MKF „Sunrise“ kao takvog označila, smatra da se MKF „Sunrise“ ne pridržava odredbi zakona, podzakonskih propisa, obaveza iz zaključenog ugovora, Opštih uslova poslovanja i dobrih poslovnih običaja, može uputiti prigovor neposredno ili dostavljanjem poštom na adresu: Komisija za razmatranje prigovora MKF „Sunrise“, na adresu: Zagrebačka 50, 71 000 Sarajevo ili putem besplatne info – linije 0800 305 65. Komisija će u roku od 30 dana (FBiH) odnosno 15 dana (RS) od dana dostavljanja prigovora, isti razmotriti i dostaviti licu koje je prigovor podnijelo odgovor. Ukoliko klijent nije zadovoljan odgovorom Komisije, isti prigovor može uputiti i ombudsmenu za bankarski sistem na sljedeće

adrese: Ombudsmen za bankarski sistem FBiH – ul. Zmaja od Bosne bb, 71 000 Sarajevo (u roku od 3 mjeseca od dana dostavljanja odgovora Komisije) i/ili Ombudsmen za bankarski sistem RS – ul. Vladike Platona 1/A, 78 000 Banja Luka.

11. ODUSTAJANJE OD UGOVORA

- 11.1. Klijent, nakon potpisivanja ugovora o kreditu, a prije isplate kredita, može odustati od kredita u roku od 14 dana od dana potpisivanja ugovora o kreditu, na način i pod uslovima navedenim u ugovoru o kreditu.

12. NEPRIDRŽAVANJE ODREDBI UGOVORA O KREDITU

- 12.1. U slučaju da se klijent ne pridržava odredbi ugovora o kreditu, to može imati za posljedicu raskid ugovora o kreditu, dospjeće za naplatu cjelokupnog duga i pokretanje postupka naplate cjelokupnog duga odjednom (neplaćena glavnica, dospjela a neplaćena kamata i zatezna kamata ako postoji). O raskidu ugovora o kreditu i dospjeću cjelokupnog duga na naplatu MKF „Sunrise“ će u pisanoj formi obavijestiti klijenta.

13. STUPANJE NA SNAGU

Opšti uslovi poslovanja MKF “Sunrise” stupaju na snagu danom donošenja, a početak će se primjenjivati od 04.11.2023. godine. Početkom primjene ovih Opštih uslova poslovanja prestaju sa važenjem Opšti uslovi poslovanja, broj 220-01-02/23 od 27.01.2023.godine.

Broj: 2633-10-02/23
Sarajevo, 20.10.2023. godine
Direktor MKF Sunrise